

יצרו אותם! הגה הפז"ה פלחה הי זעקה את אולם בית-משפט השלום בתל-אביב. הזועקת, מול סוויסה (20), הצביעה בהתרגשות בפני השוטרים שבמקום על שני צעירים שישבו באולם. לא היה צורך לעצור אותם. שניהם, צעירים חסרי נים וזקופים, שנראו כשני סטודנטים שזה עתה קמו מספסל-הלימודים, ישבו כבר על ספסל-הנאשמים. אלא שהעבירות בעבר רן הגיעו למקום זה היו שוגגות לחלוטין מאלה שבגללן תבעה מזל סוויסה לצרם.

משה גורלי (21) חישב רמת-גן, וידידו נעמן גרשוני (23), תושב שכונת אפקה שליד תל-אביב, הובאו לבית-המשפט כנאשמים בעבירות האפייניות לבגיי-טובים. שני הם, בגורלי בית-ספר תיכון ומשוחזרי צה"ל, בניגוד למשפחות מבוססות חתיקות בארץ, הואשמו בקרוב ל-20 סעיפים שכללו גניבות נועזות. לפי פרטי האשמה נגבו השניים תוך חודש אחד, חודש אפריל 1963, החל כשי-רתימורן ממונעת, מכוניות ומכשירי-רדיו מתוך מכוניות, וכלה בדלק ומכילי-דלק מכל הסוגים.

אולם מזל סוויסה האשימה אותם בעבירה חמורה בהרבה, עבירה שאדם המורשע בה צפוי למאסר-עולם — שוד מזויין. החוק מתייחס לאשמים בשוד מזויין בחומרה הרבה גדולה ביותר. אבל צורת השוד בה הואשמו משה גורלי ונעמן גרשוני, היתה עוד יותר

למעצר מובלים שני בני-הסובים מאזור תל-אביב, הנאשמים בשוד מזויין של פרצות. משה גורלי מסתיר את פניו בסודר שבידו, ואילו נעמן גרשוני מכסה את פניו במספחתו, כשהשוטר הצועד לפנייהם מחזיק בידיו את האזיקים בהם הוצמדו.

המקרה חזר ונשנה כמה פעמים. היצאניות החלו לספר אודותיו אשה לרעותה ונהדרו שאל להכנס למכוניות בה ישבו שני אנשים.

פט מסמך את בית-המשפט לאסור פירסום, אך ורק במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונם של בעל הדין. לפי עניות דעתי, אין בטחונם של החשודים נתון ב-סכנה. אולם בטחונם וחירותם של אזרחי ישראל הוא בסכנה, שעה שמונעים מהם לדעת את המתרחש בדיון בבית-המשפט ללא הצדקה וללא סיבה נראית לעין. עליידי כך מצטמצמת תחולת עקרון, למען ישמעו ויראו וניתנת הרגשה שקיימת מידת אופה ואיפה בקשר לפומביות המשפט. ומה עוד שבמקרה זה ידוע שידידתו של אחד הנאשמים — הינה כתו של אחד מפקידי בית-המשפט.

„בשל סיבות אלה אני מרשה לעצמי לפי נות לכב' ולבקשו לבטל את צו איסור הפירסום שהוציא בדיון הנ"ל. בסיכום אני מרשה לעצמי לצטט את דברי השופטים בבית-המשפט העליון (המנוח השופט ז"ל, ה' נשיא אולמן וממלא-מקומו מר אגרוט) כי יעצור הפלילי של משפט טריפוס נגד ה' יועץ-המשפטי, בו נאמר, שכדי להשיג מט' רת עשית דין-צדק, על הדיון להיות פומבי לעיני-כל, כדי להעמיד את מעשה השפיטה בכל משפט ומשפט בפני עינו המבקרת של הציבור — דהיינו, כאמצעי העשוי כשלעצמו מו לבטל כל אפשרות של שפיטה מתוך משוא-פנים ודעה קדומה וכדי לנטוע בלב הציבור אמון ובטחון כי אומנם הדין נחתך

שודדי הפרוצות

על יסוד העדויות והטענות, שהובאו במהלך הדיון הפומבי, ולא הודות להשפעה מטעם גורם חיצוני כלשהו.

„זה היה בשנת 1952. אחרי למעלה מ-חמש שנים חזר כבי' השופט העליון לנדוי על אותו עיקרון, באמרו בעירעור פלילי של משפט שורר ואחרים נגד היועץ המשפטי, כי, במשטר דמוקרטי, בו דוגלת מדינתנו, מודים הכל כי ערך רב נודע לפומביות של המשפט. כן הוא ביחס לפירסום חופשי של דברים שנאמרו בבית-המשפט שגם בו כל-החופש חייב, כן הוא ביחס לפירסום חופשי של דברים שנאמרו בבית-המשפט שגם בו כל-החופש חייב. כבי' השופט לנדוי ממשיך ב-חוקק הלכות באמרו שם: „הזכות לפרסם דברים שהתרחשו בבית-המשפט מבוססת על עקרונות-היסוד של פומביות הדיון, כי הפירסום אינו אלא מרחיב את שטח בית-המשפט ומוסר לכל, מה שהכל זכאים ורשאים ל-דעת“.

כתוצאה מבקשה זו, הכיר השופט רוזני פלד בכך שצו-האיסור היה חסר ביסוס. אך מאחר שבניתיים הועבר תיקם של הנאשמים לבית-המשפט המחוזי, לא היה עוד בסמך כותו לבטל את הצו שהוציא.

בתשובה לבקשה הוציא השופט רוזנפלד צו אחר, בו כתב: „מכיון שהדבר יצא מסמכותי, אני סבור שבית-המשפט, בפניו הוגש האישום, מוסמך לבטל את איסורי לאור בקשה זו“.

למחרת, אחרי שהבקשה הועברה לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, ביטל הרשם ה' מחוזי, השופט דויד ואלאך, את צו האיסור של השופט רוזנפלד, באמרו: אני מבטל את האיסורים אשר הוציא השופט רוזנפלד וי-נעתר לבקשה זו“.

סום בעתונים, ושעה שהובאו לשם הארכת מעצרים בפני שופט-השלום שלמה רוזנפלד, תבעו סניגוריהם לאסור את פרסום שמותיהם ותמונותיהם.

היתה זו דרישה שלא היתה לה כל אחיזה בחוק. חוק בתי-המשפט מגדיר בפירוש מתי חייב ומתי רשאי בית-המשפט לאסור פירסום שמות של נאשמים. בית-המשפט חייב לע-שות זאת כאשר המדובר בנישנים הנוגעים לבטחון-המדינה, שמירת-המוסר ושמידה על שלומי של קטין. מלבד זאת מסמך החוק את בית-המשפט לאסור פירסום במקרה ש-נשקפת סכנה לשלומי של בעל-הדין, עו, או כל אדם אחר המוזכר במשפט.

אף אחד מקרים אלה אינו חל על שני נאשמי שוד-הפרוצות. אולם במפתיע הסכים השופט רוזנפלד להיעתר לבקשת הנאשמים ולאסור את פירסום שמותיהם ותמונותיהם.

***

הרגשה של איפה ואיפה

היה כהחלטה זו משום פגיעה בולכת בעיקרון של פומביות המשפט, ופגיעה בחופש-העתונות. למחרת הגיש עורך העו"ל זהה בקשה לשופט רוזנפלד לבטל את צו איסור-הפירסום שהוציא.

כתב עורך העו"ל הזה, בין השאר, בבק" שתו: „העבירה המיוחסת לחשודים הינה אחת העבירות השוליות והבוזיות ביותר. אם ניתן עדיין להביע מניעי פרוצה המתרחש דרת למעמדה בלחץ הנסיבות, קשה להבין פשע מסוג זה ואין לעזור בידי מבצעי, שהם מבוגרים, להסתיר את זהותם ואת מעשיהם השפלים.“

... אומנם סעיף 40(ד) מחוק בתי-המש-

למרות זאת נפלו כמה מהן בפח. לבסוף החליטו שלוש נערות להתלונן על מעשי השוד במשטרה. היו אלה כול סוויסה, אילנה לוי ואהובה טרגווי. מיבן שהן לא יכלו לתבוע את הגנת המשטרה, אולם הן קיוו שזו הצליח ללכוד את הפושעים.

כעבור זמן קצר פסקו מעשי-השוד וה' שודדים לא התגלו. אולם בשבוע שעבר, בעת שהתה בבית-משפט השלום, זיהתה מזל סוויסה את משה גורלי ונעמן גרשוני, כשני הצעירים ששדדו ממנה את כספה. השניים נחקרו מיד והמשטרה ערכה חיפוש בבתי-הם. בביתו של אחד מהם נמצא אקדח. לפי טענת החוקרים, הודו השניים בביצוע שלושת מעשי-השוד-הפרוצות, עליהם הוגשו תלונות למשטרה. אולם החוקרים לא הסי-תפקו בכך. אמר אחד מהם: „אני משוכנע שהם ביצעו לא פחות מאשר 20 מעשי-שוד. רק חלק מהנערות התלוננו. היכן לא הלכו כלל למשטרה. אנו מניסים עתה לברר בין היצאניות כמה מעשים כאלה היו עוד“.

***

החשודים פחדו להצטלם

שני בני הסובים היו מזכנים להודות בכל האשמות שהועלו נגדם. הם היו מזכנים לשלם את המחיר עבור פשעיהם, יהיה אשר יהיה. אולם מעונש אחד פחדו יותר מכל. הם חששו מהפירסום על מעשיהם.

משום כך, כאשר הובלו מהמעצר לבית המשפט הסתירו את פניהם כדי להתחמק מעין המצלמות. אפילו בתוך אולם בית המשפט ישבו רכונים כשפניהם מכוסות בסודר ובמספחת מרבית הזמן.

לסניגוריהם היה הסבר לכך. לדבריהם היו מעשי הצעירים פרי של משרב זמני בלבד. נעמן גרשוני עבר בחודש אפריל ש-עבר משרב משפחתי קשה. שכתוצאה מן-סטה אל מסלול הפשע. יחד עם חברו, משה גורלי, תיכנן תחילה גניבה של סירת-מנוע ומעשה זה הוליד מעשים אחרים. כי כדי להסיע את סירת המנוע היה להם צורך במכוניות, והם גנבו אחת. היה להם צורך בדלק וכמילכים והם גנבו ים אותם. עד שהתדרדרו אל השפל מכל — שדידת ה' פרצות.

לעיתים הציגו לשידור סכום גבוה יח' סית. אצל מזל סוויסה שדדו סכום של 149 ל"י. ואילו אצל אילנה לוי העלו רק 12 לירות, אחרי שנתפסו, טענו סניגוריהם, הכירו השניים בסטייתם, החלו לעבור טיפול של שיקום פסיכולוגי. משה גורלי, למשל, הוכנס לעבודה בבית-חרושת לקופסאות-פח, עלה בדרגה והפך למנהל משמרת. גרשוני נמצא בהשגחתו של פסיכולוג.

החשוד משה גורלי (ממושקף), בן-סובים מרמת-גן, אחד משני החשודים בביצוע שוד הפרוצות המזויין.

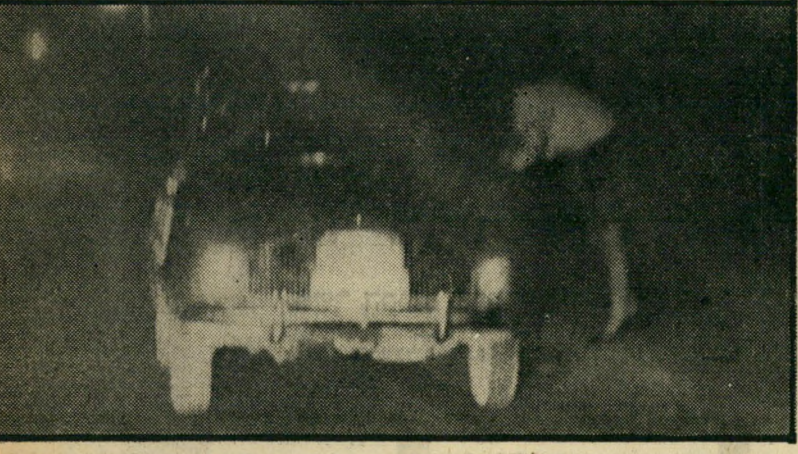
חמורה מבחינה מוסרית ואישית, למרות שהחוק לא מבדיל בינה לבין מעשי שוד מזוינים אחרים.

היה זה שוד מזויין של יתן זוגות. **הזונות פחדו להתלונן**

הפשע הבזוי והשפל ביותר הוא, אולי, גניבה מקבצן. אך עוד יותר גורא ממנו הוא שוד של פרוצה. כי הקבצן יכול להתלונן במשטרה ולתבוע את עזרתה. ה' פרצוה, לעומת זאת, היא סרת-מגן. היא תחשוש להגיש תלונה במשטרה. כיון ששל-ידי כך היא עלולה להסגיר את עצמה ל' צידידה. אפילו בין אנשי העולם-התחתון קיים החוק הבלתי כתוב, לפיו לא יגוב פושע לעולם ולא ישודר רוחי פרוצה.

משום כך הופתעו היצאניות הפועלות ב' תחום תל-אביב, כאשר בחודש אפריל ה' אתרון התברר להן, שכונפיה של שודדים מתגללת לכספן. היו אלה הונוסעות, אותן יצאניות הממתניות בצידי-הדרכים ומחכות שהלקחות יאספו אותן במכוניותיהם, ש' כנופיה זו איימה עליהן.

שני בחורים גברתיים היו עוצרים את מכוניתם ליד אחת הונוסעות. הם לא היו מתרחקים עמה על המחיר, מעלים אותה למכוניתם. היצאנית היתה מכונת אותם לאחת המקומות השוממים כסביבת תל-אביב, למקום מסתור, כשהיא מליאה טיפוק על שהצליחה לתפוס שני לקוחות בבת אחת. אולם בהגיעם למקום, היה שלף אחד מהם אקדח, מאיים בו על היצאנית, נוטל ממנה את כספה ומשליכה מחוץ למכונית, כשהברו מתניע את האוטו וממרה להסתלק מהמקום.

הקורבנות של מבצעי השוד המזויין היו הזונות, היצאניות התל-אביביות הניצבות בצידי דרכים חשוכות, מתחנות ללקוחות שאספו אותן למכוניותיהם. בתוך המכונית נשארו היצאניות חסרות הגנה, נפלו קורבן למעשה-השוד שפל.